

HET BESTE NIEUWS UIT BRABANTPARK EN HEUSDENHOUT

HET 'BÈNKSKE'

BABBELEN MET JOOP STEENVOORDEN

Pagina 3

Winkelgalerij
Hooghout en
architect Frans Mol

pagina 4

Rob Boon,
Deskundig oog voor
de klant

pagina 12

Het wijkblad,
van ingeving tot
deurmat

pagina 16

VOORWOORD

En alweer zijn we een kwartaal verder, tijd voor de derde editie van Brabantpark & Heusdenhout Nieuws van 2021.

Hoewel het lastig is om in de zomer mensen te interviewen, hebben we weer een mooi nummer mogen samenstellen.

Daarin, dankzij Wim en Frans, weer volop aandacht voor de historie van onze wijken. Daarbij is Frans helemaal in het verhaal van architect Mol gedoken. Voor de wandelaars onder ons heeft hij daar weer een mooie wandeling van gemaakt.

Brenda gaf onder andere haar ogen de kost bij Brilmode Rob Boon en mocht het afsluitende stuk maken over Joop en haar Bènske, die trots op de cover van dit blad staat.

Zelf mocht ik op bezoek bij Gerrit Ooninx, volkstuinder in hart en nieren. Een interessant bezoekje voor mij als toekomstig boer. Meer daarover leest u in het artikel wat we schreven over "Het wijkblad". Want dat zo'n mooie editie maken niet vanzelf gaat, zult u begrijpen. Vandaar een uitgebreid artikel waarin we uit de doeken doen hoe dat nu eigenlijk werkt om iedere keer weer een blad op uw deurmat te laten landen.

We wensen u wederom heel veel leesplezier en kijken alweer uit naar het decembernummer.

Heeft u daarvoor een interessante bijdrage? Laat het vooral even weten via info@breda-oost.nl

Hartelijke groet,

Leon Colbers
Hoofdredacteur

ZONNEPANELEN DE ENERGIE VOOR MORGEN

Investeer in duurzaamheid
076 - 58 79 002

Investeren in zonnepanelen is investeren in duurzaamheid. U bespaart niet alleen fors op uw energierekening, zonnepanelen zijn ook nog eens goed voor het milieu. Wij helpen uw wereld groener te maken. Omdat wij overtuigd zijn dat het moet en omdat we weten dat het kan. Een zonnepaneel is een goed product dat geld bespaart en zekerheid geeft.

coro
ZONNEPANELEN

Nikkelstraat 20 - 4823 AB Breda - Tel. +31(0)76-5879002
info@coro-zonnepanelen.nl

ECOLOGISCH - ECONOMISCH
www.coro-zonnepanelen.nl

RALPH
VAN WINGERDEN

UW MAKELAAR IN
BRABANTPARK EN
HEUSDENHOUT

Content+
makelaars met meerwaarde

085-2220901 · info@contentplus.nl
Verlengde Poolseweg 18 te Breda

Door Brenda Roels
Foto: Colinda Boeren

BABBELEN OP HET 'BÈNKSKE VAN JOOP'

Daar zitten we dan, samen op het 'bènske'. We hebben er in de voorbereidingen ook al over geschreven en nu staat de social sofa te schitteren bij winkelcentrum De Bisschopshoeve.

Vol trots neemt de initiatiefneemster Joop Steenvoorden plaats op haar eigen bankje, of liever gezegd "Joops bènske", zoals de geboren Tilburgse het zelf noemt. De goedlachse 80-jarige vertelt enthousiast over haar avontuur, wat uitmondde in dit prachtige resultaat.

Het idee van het bènske

Het begon allemaal een aantal jaar geleden, toen Joop vanuit de bus een social sofa spotte op het Dr. Struyckenplein in Breda. Nieuwsgierig geworden ging ze op zoek naar het verhaal achter de social sofa en zo werd een nieuwe hobby geboren: het fotograferen van 'bènskes'. Regelmatig stapte ze in de bus of trein, fototoestel in de aanslag, op zoek naar een van de vele social sofa's in Nederland. En zo ontstond het idee van een dergelijk kunstwerk in onze eigen wijk.

Spontaan reageerde ze op een oproep in de krant, waarin gevraagd werd naar mensen met bijzondere verhalen. Toen ze eenmaal in de krant had gestaan met haar idee over een bankje, besepte ze dat er geen weg terug was: er moest een 'bènske' komen!

Iedereen draagt een steentje bij

Met positieve energie en vol goede moed begon ze de mensen om zich heen te enthousiasmeren. Vanuit haar eigen flat vond ze 8 mensen bereid om hun steentje bij te dragen. Ze ging de buurt rond en creëerde draagvlak door het verzamelen van handtekeningen. Er werd subsidie

aangevraagd bij de gemeente Breda en tot haar grote verrassing ook toegekend. Woningstichting Laurentius stelde een werkruimte beschikbaar en zo kon het werk dan daadwerkelijk van start gaan.

Flatgenoot Patricia A.M. Broeders maakte het ontwerp. "Zorg dat je haar noemt hoor", drukt Joop me op het hart, "ze heeft hier veel tijd en moeite in gestopt".

Het is inderdaad een prachtig ontwerp geworden. Overal waar je kijkt is wel iets te zien; lieveheersbeestjes, bloemen, een kat, je raakt gewoon niet uitgekeken.

De plakploeg, bestaande uit 6 personen, stortte zich gedurende 1 ½ jaar op het beplakken van het bankje met zo'n 25.000 steentjes. Stuk voor stuk werden de steentje geknipt en zorgvuldig op de juiste plek geplakt. Een waar monnikenwerk!

Nadat alles netjes gevoegd was en afgewerkt, kon het dan eindelijk geplaatst worden. In juni was de feestelijke onthulling. Niemand minder dan Joop zelf hield een toespraak voor alle aanwezigen. Weer een hele nieuwe ervaring, lacht ze.

Pareltje

En nu zit ze iedere dag even op haar bènske. En altijd heeft ze een 'lapke' bij zich, waarmee ze het bankje netjes schoon houdt. Ze is nog altijd blij verrast dat zoveel mensen zich bereid hebben getoond om belangeloos een bijdrage te leveren aan de komst van dit mooie kunstwerk, wat trots staat te pronken voor het winkelcentrum. Nog steeds krijgt ze de meest leuke reacties van mensen uit de buurt of toevallige voorbijgangers. Mensen stoppen even, stappen van de fiets af om het bankje te bewonderen en een praatje te maken.

En Joop zet iedereen die op haar bènske zit op de foto.

Haar naam wil ze niet op het bankje, dat vindt ze niet nodig. Iedereen weet dat het 'Joops bènske' is. En als je haar zo ziet zitten, trots als een pauw, is het moeilijk te zeggen wie het echte pareltje is, het bankje of Joop zelf.

WINKELGALERIJ HOOGHOUT EN ARCHITECT FRANS MOL

Winkelgalerij Hooghout, gebouwd in de jaren 1956-1957, naar een ontwerp van architect Frans Mol. ▶

Door Frans Gooskens

Mijn moeder was tot haar overlijden vier jaar geleden een vaste bezoeker van de winkels aan het Hooghout. Brood moet van haar altijd van bakker Adank komen en als ze tijd heeft, bezoekt ze ook nog de winkel van Terre des Hommes. Ze koopt daar graag kleren, die voor een groot deel naar arme kinderen in Polen zullen gaan.

Het uiterlijk van de winkels en de bovenliggende woningen is redelijk overeenkomstig gebleven vanaf de bouw in de jaren 1956-1957. Jammer alleen dat de originele veelkleurige mozaïeksteentjes die op de kolommen en gevels zijn aangebracht later zijn verborgen onder saaie witte steentjes. Op een paar plaatsen kun je de originele steentjes nog zien. Na de Epelenberg een duik in de geschiedenis van de winkels aan het Hooghout. Rode draad in het verhaal is Bredase architect Frans Mol (1910-1963), die zelf in het Brabantpark zal komen wonen. Hij zal als architect een verbindende factor worden in een wijk waar een grote variëteit aan mensen en dus aan bewoning is.

Hij ontwerpt villa's voor dokters en fabrikanten ten westen van de Beverweg, maar ook scholen, winkels, woningen en kantoren aan de oostkant van de Beverweg. Ook het ontwerp van winkelgalerij Hooghout komt van zijn tekentafel. Zonder het te weten, passeer je iedere dag wel een gebouw van hem. Sommige gebouwen van architect Mol in Brabantpark zijn alweer gesloopt. Zoals het karakteristieke kruisgebouw met puintdak aan de Mgr. De Vetstraat en de Michaelschool aan de Topaasstraat.

Architect uit winkeliersfamilie

Frans Mol wordt in 1910 in Breda geboren en gaat na de Rijks-HBS architectuur studeren in Tilburg aan de R.K. Leergangen. Hij haalt zijn diploma in 1935, maar is al vanaf 1931 actief als architect. Eén van zijn eerste opdrachten is het ontwerp van de witte 'Rietveldhuizen' aan de Boeimeersingel. Gewaagde ontwerpen voor die tijd in een moderne en zakelijke stijl. Maar hij zal ook veel zogenaamde jaren-dertig huizen ontwerpen in het oudere deel van Boeimeer en Belcrum.

Frans Mol komt voort uit een winkeliersfamilie. Langs de kant van zijn vader zijn dat vooral bakkers in Prinsenbeek. Zijn moeder, Maria Koremans, komt uit een slagersfamilie met een zaak aan de Mauritsstraat. De aannemer Jan van Poppel betreft hem in 1934 bij de bouw van de Passage Zuidpoort aan de Nieuwe Ginnekenweg bij het Van Coothplein. In het complex komen twaalf winkels met woningen er boven. Zo'n overdekte winkelpassage bestaat nog niet in Breda en de stad kan zich nu een beetje meten met grotere steden als Brussel en Den Haag. Een oudere architect wordt aan de kant geschoven en Frans Mol past zijn ontwerp aan. Hij zorgt voor een strak design en de indeling wordt flexibeler en simpeler. Drie aparte ramen worden bijvoorbeeld één groot raamkozijn en sommige inbouwkasten verdwijnen uit het voorgaande plan. Het ontwerp past nu veel beter bij de dan populaire jaren-dertigstijl en spaart aannemer Van Poppel veel geld. De kunstenaar Jan Strube, een vriend van Mol, brengt schilderijen aan in de centrale hal die nog steeds zijn te zien.

- ▲ Schildering in de Passage Zuidpoort uit 1935 van Jan Strube met een jonge Frans Mol herkenbaar aan strikje. Ter vergelijking een foto van de architect uit de jaren 50 van de 20e eeuw.

Zijn architectenwerk voor de Passage maakt Frans Mol populair bij de Bredase winkeliers en hij bouwt en verbouwt vóór 1940 veel losse winkels. Een goed bewaard voorbeeld is de bakkerij van Speekenbrink, Ginnekenweg 16 met een bijzonder raam. Trots laat Mol zijn naam in de gevel beitelten. Na de oorlog krijgt hij in 1952 de opdracht om vier langs elkaar gelegen winkels te ontwerpen aan het Mgr. Nolensplein in het Heuvelkwartier. De stedenbouwkundige Grandpré Molière bewaakt de vormgeving van deze wederopbouwwijk voor de gemeente en hij wil een dorps- en groene uitstraling. Vandaar dat Frans Mol vier losse winkels ontwerpt met schuine daken en traditionele, gemetselde muren.

Inspiratie van Le Corbusier en wederopbouw

In de jaren vijftig maakt Mol zich losser van de Delftse school van Grandpré Molière. Hij maakt een flinke omweg om tijdens de vakantie de beroemde kapel van Le Corbusier te Ronchamps in Frankrijk te bezoeken. Met beton kunnen allerlei nieuwe vormen worden gemaakt en het traditionele pannendak wordt zeldzaam bij hem. Samen met zijn liefde

voor simpele Romaanse kerken kan hij zich goed voegen in de wederopbouwarchitectuur. Woningen moeten snel, simpel en goedkoop worden gebouwd en nieuwe bouwmaterialen, waaronder beton, helpen daarbij. Platte daken mogen weer en zijn nog steeds volop te zien in het Brabantpark.

Brabantpark snoepdoos voor Bredase architecten

Tussen 1955 en 1957 stelt de gemeenteraad van Breda de plannen voor de nieuwe woonwijk Brabantpark vast. In deze nieuwe groene wijk moet plaats zijn voor 13.000 bewoners. Nu wonen er trouwens iets meer dan 10.000 mensen. De Bredase architecten moeten naar de plannen hebben gekeken als een kind naar de snoepdoos. Er is namelijk plaats ingeruimd voor 9 scholen, 2 kerken, 1 bejaardentehuis (Vredenberg), heel veel woningen, een winkelcentrum (Brabantplein) en twee winkelstrips (Epeenberg en Hooghout). In tegenstelling tot de vooroorlogse wijken worden de winkels geconcentreerd op een paar plaatsen. De gemeente wil bovendien dat de winkels er netjes en uniform uitzien.

Media Topper

VOOR ALLE VOORKOMENDE BINNEN- EN BUITENRECLAME!

- Minervum 7370
4817 ZH BREDA
- 076 - 887 887 2
- www.media-topper.nl

Winkeliers en Frans Mol vinden elkaar in 1956

Frans Mol, met zijn ruime ervaring in het ontwerpen van winkelpanden, springt in het gat. Hij verzamelt in 1956 een groep van vier winkeliers om zich heen die elkaar goed aanvullen: een drogist, een bakker, een slager en een kruidenier. De winkeliers kopen de grond en het gebouw zelf. Alleen slager Van de Erve kan het geld voor de aanschaf aanvankelijk niet opbrengen. Architect Mol treedt dan zelf op als koper van de grond, maar eind 1956 kan Van de Erve het pand toch nog kopen.

De twee winkels aan beide buitenkanten (nr. 54 en 64) hebben andere architecten. Dat lijkt niet helemaal vriendelijk verlopen, want daardoor komen er twee kruideniers op het Hooghout. Meestal krijgen winkeliers bij aanvang de garantie dat ze de enige zijn in hun segment. Ook op de Epelenberg is even een flinke winkeliersruzie als er twee bakkers komen. Aan het huidige Hooghout is bijna niet te zien dat er verschillende architecten werkzaam waren, omdat de voorgevels allemaal het ontwerp van Frans Mol volgen. Net zoals hij trouwens ook de garages ontwerpt. Alleen de gevel van de Terre des Hommes winkel heeft een licht kleurverschil.

Nr	Ondernemers 1956	Architect	Ondernemers 2021
54	Kruidenier Rommers (Sperwer) 1966 vergroting winkel	Oomes-Boogaert uit Breda	Terre des Hommes. Kringloopwinkel
56	Drogist De Blauwe Winkel	F. Mol	Kantoor GoodExperience
58	Bakkerij Adank	F. Mol	Bakkerij Adank (René en Debby)
60	Kruidenier Loomans. 1968: Bruurs Centra Markt	F. Mol	Avance beauty&wellness
62	Slager Van de Erve	F. Mol	Kapsalon Harriëts Salon
64	Sigarenwinkel Graus en Brandst-offenhandel	Kne-teman uit Gorichem	Kapsalon Haar op de Hoek

Ontwikkeling van winkelgalerij Hooghout

Frans Mol ontwikkelt de winkelgalerij Hooghout voor de zelfstandige winkelier die boven zijn/haar winkel woont. Hij is wel zo verstandig om, net zoals in de Passage Zuidpoort, de woningen boven de winkels een aparte ingang te geven. Door de concurrentie van de supermarkten en grote ketens verdwijnt de ene na de andere winkel. In 1985 voeren buurtkinderen nog actie om hun buurtsuper/kruidenier op het Hooghout te behouden. Gelukkig zijn er andere, minder supermarktgevoelige ondernemers die in het gat springen. Vandaar de twee kapsalons, een beautysalon en de kringloopwinkel. Bakkerij Adank kan al die jaren goed blijven draaien door ambachtelijk, kakelvers brood met een supergoed klantcontact.

- ▲ Interieur van bakker Adank bij de opening in 1957. Duidelijk is dat het zwaartepunt ligt op de verkoop van banket en koekjes. De foto van dit jaar maakt duidelijk dat Adank zich nu meer richt op brood.

- ▲ Buurtkinderen in winkeljassen protesteren tegen sluiten buurtsuper/kruidenier op Hooghout (1985).

Alle bestaande gebouwen van Frans Mol in het Brabantpark

Op 26 juli 1963 overlijdt Frans Mol plotseling aan een hartinfarct. Hij laat een vrouw na (Justine Elich) en tien kinderen. Een harde werker, die overal kwaliteit levert, heeft toch een groot oeuvre achtergelaten. Er staan nog steeds veel door architect Frans Mol ontworpen gebouwen in het Brabantpark. Ik zet ze hier op een rij en nodig de lezers uit eens een wandelingetje te maken langs een aantal van zijn creaties. Een beetje jammer dat sommige villa's bijna niet meer te zien zijn door metershoge struiken.

Bronnen en om verder te lezen

- Stadsarchief Breda: bouwdoSSIers en archief Frans Mol
- Ietje Erkens-Mol, Frans Mol. Een Bredase architect, 1910-1963 (2010)
- Delpher: krantendatabank Koninklijke Bibliotheek
- Fotocollectie familie Adank
- West-Brabants Archief

Meer weten?

Frans hield een presentatie op het BUAS-terrein. Hij heeft deze speciaal voor jullie aangepast. De link is te vinden op www.breda-oost.nl/fransmol

Ook treft u daar de digitale wandeling die hij heeft uitgezet langs de bewaard gebleven ontwerpen van Frans Mol in het Brabantpark.

Straat en nummer	Soort gebouw	jaar
Lovensdijkstraat 61	MTS (nu Avans) samen architect Nico van der Laan	1952
Hertog Janlaan 1	Villa met garage	1938
Hertog Janlaan 16	Villa	1956
Hertog Janlaan 14	Witte villa met garage	1938
Hertog Hendriklaan 1-3	Eigen woonhuis met kantoor (gericht op Grote Kerk)	1951
Hertog Hendriklaan 13	Villa	1953
Hertog Hendriklaan 17	Villa met praktijkruimte	1956
Mgr. Hopmanstraat 10	Villa	1957
Mgr. Van Hooydonkstraat 15	Villa met praktijkruimte	1960
Brabantlaan 10-12	Patiobungalow	1954
Hooghout 54-64	Winkels met woningen en garages	1956
Wolvenring 32	Hertoginne van Brabantschool (nu Breda College voor voortgezet speciaal onderwijs)	1959
Kameelstraat 2	Lagere school Pax Christi (nu De Fontein, onderwijs aan kinderen vluchtelingen)	1963
Teteringsedijk 174-178	Herbouw drie woningen	1942

Ook genieten van de lekkerste Italiaanse Delicatessen?

We hebben een uitgebreid assortiment voor uw maaltijd of borreltafel. Op vrijdag bent u van harte welkom bij ons aan de Lageweg nummer 1 (Bij de Driesprong het spoor over en dan het eerste straatje rechts).

Ook kunt u ons vinden op weekmarkten in Breda, Oosterhout en Zierikzee en op delicatessenbreda.nl

Weekmarkten

Donderdag:	Zierikzee	8.00 - 16.00 uur
Vrijdag:	Breda, Grote Markt	8.00 - 15.00 uur
Vrijdag:	Teteringen, Lageweg 1	16.00 - 17.30 uur
Zaterdag:	Oosterhout, Markt	8.00 - 16.00 uur
Zaterdag:	Breda, Vijverstraat	8.00 - 13.00 uur

T. 076-5617707 - I. delicatessenbreda.nl - E. info@delicatessenbreda.nl

UIT HEUSDENHOUTS HISTORIE 36

Door Heemkundekring Paulus van Daesdonck

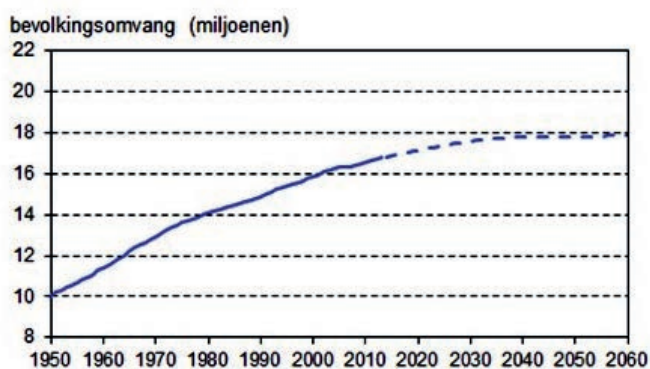

Het Heiveld of de stapsgewijze teloorgang van een stuk landelijk gebied in Heusdenhout.

Inleiding

'De geschiedenis herhaalt zich' is een bekend gezegde. In de Tweede Wereldoorlog verloren velen het leven en werden er vele huizen, fabrieken en overige gebouwen vernietigd. De jaren daarna kende schaarste op veel gebied, vooral ook wat de beschikbare woonruimte betreft. Het was nog de tijd van de grote gezinnen en zelfs heel gebruikelijk dat men introk bij de ouders of dat oma of opa dan wel beiden inwoonden bij het gezin van dochter of zoon. De bevolking groeide en het duurde jaren voordat het meest schrijnende gebrek aan woningen werd opgelost en ook de noodwoningen konden verdwijnen.

Sinds die tijd is er veel bijgebouwd. De wat ouderen onder ons zagen hier en daar zelfs de woningen die in hun jeugd werden gebouwd vervangen worden door nieuwbouw. Ook ging met vaker de hoogte in omdat de bouwgrond schaars en daardoor te duur werd. Ook nu staan de landelijke, provinciale en gemeentelijke overheden weer voor de uitdagende taak om een woningtekort op te heffen, zoals ruim zeventig jaar geleden.

▲ De toename van de Nederlandse bevolking.

Dilemma

Het bouwen op zich is in de loop der jaren sterk geëvolueerd. Er worden nieuwe materialen, machines en gereedschappen gebruikt, er wordt beter geïsoleerd en delen van een bouwwerk kunnen worden geprefabriceerd zonder bij de productie last te hebben van weersinvloeden. Er zijn echter andere problemen opgetreden. Bij alle activiteiten wordt er (wereldwijd) teveel CO₂ uitgestoten. Ook de bouwsector zit met dat probleem. Bovendien zijn er door de industriële processen gedurende vele jaren talloze chemische stoffen, die aangeduid worden met de geheimzinnige afkorting PFAS, in de (bouw)grond terecht gekomen. Deze belemmeren op diverse plaatsen om zonder meer te bouwen dan wel maken het bouwen op zo'n plek niet mogelijk. Of dat alles nog niet genoeg is vormt het minder goed beschikbaar zijn van bouwgrond ook een probleem. Er is toch ruimte genoeg om te bouwen zult u denken. In dorpen en steden, maar ook daarbuiten. Maar de vraag is of er al niet teveel van het buitengebied is opgeofferd, terwijl in de bebouwde omgeving van stad en dorp eigenlijk een ruimere hoeveelheid groen zou moeten blijven of komen. Het laatste is vooral noodzakelijk in verband met de duidelijk op ons af komende klimaatcrisis. Een lastige keus voor bestuurders, wordt de beslissing: een verdere aantasting van het buitengebied en/of het verder volbouwen, het verstenen, van stad en dorp?

▲ Reconstructie van Breda, de stad kende ± 500 jaar geleden nog heel veel buitengebied.

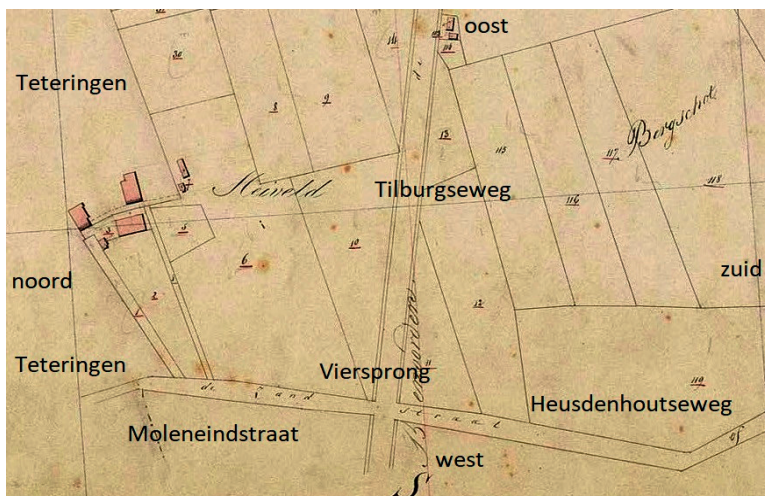

Heiveld

In het noorden van de voormalige gemeente Ginneken en Bavel, in Heusdenhout, lag van oudsher een gebied met de veldnaam Heiveld. De vroegere begroeiing daarvan is uit de naam wel duidelijk. Later werd het Heiveld ontgonnen en vormde het een agrarisch gebied. Een klein deel van de kadasterkaart van Heusdenhout uit 1827 is afgebeeld, hierop is de veldnaam aangegeven. Om het lezen van de naam gemakkelijker te maken is de naam horizontaal gezet, het kaartje is hiervoor een kwart slag linksom gedraaid. De noordzijde is nu links.

Het gebied Heiveld lag ten oosten van de Zandstraat, in kleine letters is die naam nog net op de tekening te lezen. Ook de Viersprong staat op de kaart, de kruising tussen die Zandstraat en de Tilburgseweg. De Tilburgseweg werd in 1822 als tolweg aangelegd en is dus volgend jaar 200 jaar oud.

De naam Moleneindstraat, ten noorden van de Viersprong en de naam Heusdenhoutseweg ten zuiden daarvan zijn door B&W van Ginneken en Bavel vastgesteld in 1936. De naam Zandstraat was één van de vele eerdere namen, evenals Heerbaan van Antwerpen op Geertruidenberg, Heerbaan en Molenweg.

- ▲ Op de kadasterkaart uit 1827 in dun schuinschrift de veldnaam Heiveld.

Van het zelfde gebied is nogmaals een kaartje afgedrukt, nu uit 1869. Dit kaartje staat met de noordzijde boven, zoals al jaren alle landkaarten worden afgebeeld. De stippellijn met korte dikke streepjes geeft de grens aan tussen Heusdenhout aan de onderzijde en Teteringen aan de bovenkant. Het is wat onduidelijk hoe de grens precies loopt bij de afgebeelde boerderijen, maar we nemen aan dat de kadasterkaart leidend is.

Zoals in 1822 de Tilburgseweg werd aangelegd dwars door de jaren eerder afgebakende percelen gold dat ook voor de spoorweg die in 1863 werd geopend. Op dit deel van het kaartje ligt deze op het grondgebied van Teteringen, maar iets verder naar het oosten bij de Heiningenhoef, vroeger de Galgenhoef genaamd, doorsnijdt deze een deel van

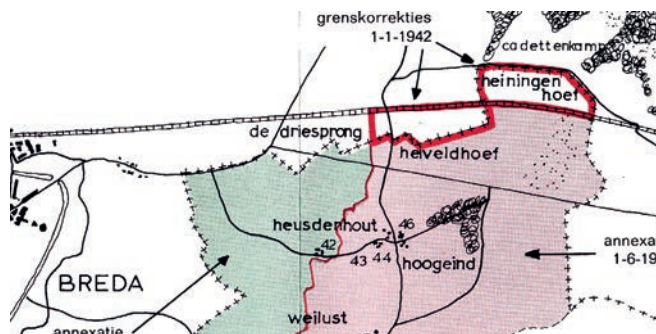
Heusdenhout. De aanleg van de Tilburgseweg en die van de spoorlijn waren voor het gebied Heiveld al relatief grote infrastructurele werken, die het oorspronkelijke Heiveld behoorlijk hebben aangetast

- ▲ Deel van een landkaart uit 1869.

Grondruil

In 1942 werd het westelijke deel van Heusdenhout door Breda geannexeerd. Op het kaartje is dat het lichtgroene gedeelte. Tegelijkertijd werd aan de noordzijde van Heusdenhout een grenscorrectie uitgevoerd. Het grondgebied van Heusdenhout dat ten noorden van de spoorlijn lag werd daarbij Teterings grondgebied. Omgekeerd ging een gebied van Teteringen dat ten zuiden van de spoorlijn lag vanaf dat jaar tot Heusdenhout behoren. De grens werd daardoor op dit deel veel duidelijker, waarschijnlijk mede ingegeven uit efficiency-overwegingen en gunstig voor de gemeentelijke diensten van beide gemeenten.

- ▲ Grenswijzigingen in 1942.

Verdere versterking

In het noordelijke deel van Heusdenhout en het zuidelijke deel van Teteringen stonden hier en daar verspreid boerderijen. In de loop der jaren werden aan weerszijden van de Moleneindstraat huizen gebouwd. De status van tolweg verdween voor de Tilburgseweg en ook langs deze weg werden aan beide kanten huizen gebouwd. Het werd een belangrijke en drukke toegangsweg naar Breda. Op de luchtfoto is te zien dat door de aanleg van de Nieuwe Kadijk, in de volksmond de Noordelijke Rondweg, het Heiveld nog verder werd aangepast. Ten oosten van die weg werd het bedrijventerrein Moleneind-oost gerealiseerd. Een heel klein stukje van het oorspronkelijke Heiveld bleef over, ingeklemd tussen spoorlijn, de Nieuwe Kadijk en de bebouwing van de Moleneindstraat en de Tilburgseweg.

▲ Huidige situatie in vogelvlucht.

Plannen voor toekomstige invulling

De tijd schrijdt voort en het gemeentebestuur maakt keuzes, ook op het gebied van woningbouw. Er moeten woningen komen op het hele kleine stukje Heiveld dat in de loop der jaren nog overbleef, is er besloten. Het voordeel is dat voor die woningen het buitengebied van Breda niet hoeft te worden aangetast.

Maar op de doelstelling het realiseren van meer groen in de wijk Heusdenhout werkt het remmend, jammer. Met moderne technieken is het misschien mogelijk het geluid van denderende treinen op de spoorlijn, ook 's nachts, en dat van heel druk autoverkeer op de Nieuwe Kadijk in de woningen aanvaardbaar te houden. Voor nieuwe bewoners blijft er dan ten minste voldoende woongenot. Hoe het ook zij, de nieuwe bewoners zijn in Heusdenhout van harte welkom, zij kunnen er ten slotte ook niets aan doen.

▲ De geplande bebouwing in de oranje kleur.

Reacties op dit artikel of op de eerder verschenen artikelen in dit kader die te bekijken zijn op de site: <http://www.breda-oost.nl/uitheusdenhoutshistorie> sturen naar info@breda-oost of telefonisch melden via telefoonnummer 076 5810024.

Werkgroep Heusdenhouts Historie

WIJK VERPLEGING

De ouderen onder ons herinneren zich ongetwijfeld nog de gevleugelde term “De Wijkzuster”. Enkele tientallen jaren geleden was er nog het beeld van de stoere, struise wijkzuster die, bij voorkeur gekleed in een leren jas en gezeten op een Solex, door de wijk reed om alle inwoners die behoefte hadden aan thuisverpleging te verzorgen. Wanneer iemand een vraag of hulp nodig had kon je de wijkzuster aan haar jas trekken en daarom vragen. De drempel was daarmee erg laag.

Vaak was de wijkzuster in eerste instantie nog in haar eentje en woonachtig in het wijkgebouw van de plaatselijke Kruisvereniging en daarmee ook zeven dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar.

Andere tijden

Tijden zijn echter veranderd. Er zijn nu per wijk teams van (wijk-)verpleegkundigen en verzorgenden. De wijkverpleegkundige is vaak een van de eersten die uitgebreid met een cliënt bespreekt welke zorgvraag die heeft en een inschatting maakt welke hulp een cliënt nodig heeft.

Wanneer dat duidelijk is zal zij voorstellen doen op welke wijze hulp ingezet kan worden, al of niet door wijkverpleging. Als hier uit komt dat er wijkverpleging nodig is stelt de wijkverpleegkundige een zorgplan op met een indicatie voor de hoeveelheid zorg/tijd die daarvoor nodig is. Vervolgens gaat zij de inzet van die zorg regelen.

Zo lang mogelijk thuis wonen

Omdat we in Nederland hebben afgesproken dat bewoners zo lang mogelijk thuis mogen (moeten) blijven wonen en bij opname in het ziekenhuis zo snel mogelijk weer naar huis moeten vertrekken is er ook steeds meer mogelijk

in de thuissituatie. Met behulp van de gemeente kan via de WMO een beroep worden gedaan op een bijdrage voor aanpassingen in de woning of hulp bij het schoonmaken van je huis. Wijkverpleging is steeds meer in staat ook meer ingewikkelde verpleegkundige hulp thuis te bieden.

Wanneer nodig wordt gespecialiseerde hulp ingeschakeld. Dat kan bijvoorbeeld zijn wanneer iemand een wond heeft die bijzondere zorg nodig heeft. Dan wordt een wondverpleegkundige ingeschakeld. Of bij cliënten met (beginnende) dementie kan een casemanager dementie worden gevraagd. Alles bedoeld om de juiste hulp aan een cliënt te kunnen geven.

Wanneer een cliënt terminaal is (waarbij dan de verwachting is dat men dan binnen drie maanden gaat overlijden) kan terminale zorg worden ingezet. Daarbij wordt zoveel mogelijk gekeken waarmee de cliënt het best geholpen is om thuis te kunnen sterven.

Bijzondere thuiszorg

Wijkverpleging kan ook vanuit een bijzonder uitgangspunt worden gegeven. In Breda kennen we bijvoorbeeld thuisorganisaties die heel goed bekend zijn met cultuurspecifieke hulpverlening. Denk bijvoorbeeld aan wijkverpleging aan cliënten met een Indisch/ Molukse achtergrond door Raffy | Lâle | De Leystream. Of wijkverpleging door een organisatie die medewerkers in dienst heeft die andere talen spreken zoals Turks of Arabisch. Hiermee is het mogelijk om zorg nog beter af te stemmen op de behoefte van cliënten.

In principe kan iedereen die hulp van wijkverpleging nodig heeft zelf kiezen van welke thuiszorgorganisatie men dat wil. Dan moet die natuurlijk wel ruimte hebben om de zorg te kunnen leveren. Wanneer wijkverpleging vanuit de Zvw (Zorgverzekeringswet) wordt gegeven hoeft een cliënt daar zelf niets voor te betalen. Deze zorg zit namelijk in het basispakket. Er hoeft geen eigen bijdrage betaald te worden en ook het eigen risico wordt voor wijkverpleging niet aangesproken. Hiermee is de drempel laag waardoor eigenlijk iedereen een beroep op wijkverpleging kan doen. En daarmee lijkt de Wijkzuster toch weer een beetje terug te zijn. Maar dan wel in de auto of op de (elektrische) fiets....

DESKUNDIG MET OOG VOOR DE KLANT

Door Brenda Roels

Een van de langst zittende ondernemers op het Brabantplein is die van de brillenzaak Rob Boon. Voorheen was het dhr. Chmielowski die zijn zaak op deze locatie had. Naar Breda gekomen als een van de Poolse bevrijders, startte hij een zaak aan de Teteringsedijk en verhuisde later dus naar het Brabantplein.

Vertrouwde gezichten

Zoals altijd word ik hartelijk welkom geheten door een van de vertrouwde gezichten in de zaak, Chantal. Onder het genot van een kop thee uit de theepot van Chmielowski – ja u leest het goed, het logo is nog op allerlei gebruiksvoorwerpen terug te vinden – vertelt Chantal honderduit over haar werk en het bedrijf waarvoor ze werkt.

Samen met haar echtgenoot Michiel is ze onlosmakelijk verbonden aan de zaak in Breda.

Toen de zaak van Chmielowski (de zoon van de oorspronkelijke eigenaar) in 2005 werd overgenomen door Rob Boon, werd Michiel het vaste gezicht van de zaak. Chantal versterkt het team in Breda sinds 2007.

Michiel heeft de leiding over de werkplaats, waar hij met de grootste precisie de brillen passend maakt of repareert. Chantals voornaamste taak ligt bij de lenzen en brillen. En natuurlijk bedienen ze beide de klanten in de winkel, samen met de andere leden van het team.

Een deskundige blik

In de loop van de jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor verschillende specialismen binnen het vakgebied en wordt er in toenemende mate multidisciplinair gewerkt. Zo is er iedere vrijdag een optometrist aanwezig, die metingen verricht met de nodige medische kennis. Op zaterdag om de week is er een orthoptist, speciaal gericht op kinderen en meer complexe oogproblemen.

En speciaal voor de kinderen zijn brillenglazen ontwikkeld, die beschermen tegen de snelle achteruitgang van de kinderogen als gevolg van veelvuldig schermgebruik.

Belangrijk dus om goed bij te blijven in het continu ontwikkelende vakgebied van de opticien. Chantal en Michiel zijn beiden gespecialiseerd in contactlenzen en terug te vinden in het officiële register van de contactlensspecialist. Zij volgen dan ook continu bijscholing op dit gebied.

Een deskundige blik op je ogen, op ons eigen Brabantplein. En echt voor iedereen hoor, benadrukt Chantal. Zowel in glazen als monturen hebben we iets passends voor iedere portemonnee. Of je nu op zoek bent naar een bril, een zonnebril of lenzen.

Ze koopt zelf haar modellen in, dus de collectie is volledig aangepast op de eigen klantenkring.

Altijd een ogenblikje tijd

Niet alleen deskundig dus, maar ook nog eens bijzonder klantgericht. Vaste klanten weten het al lang, er is altijd voldoende tijd en ruimte voor een stukje persoonlijke aandacht. Of je nu op zoek bent naar informatie, een nieuwe bril wilt uitzoeken of je bril wilt laten repareren, je bent hier altijd welkom.

Het moet toch vooral ook gezellig zijn, vindt Chantal. Soms kijkt de hele familie mee via de whatsapp met het uitkiezen van een bril. We maken er gewoon een feestje van!

En juist door deze klantgerichte benadering, kun je ook nog eens prima maatwerk leveren. De deskundigheid en vooral ook het enthousiasme van Chantal en Michiel, en natuurlijk ook van de andere teamleden, dragen hier zeker aan bij!

BRILMODE
**ROB
BOON**

BREDA - Brabantplein 3
Tel: 076 - 514 99 42
info@brilmoderobboon.nl
www.brilmoderobboon.nl

(H)EERLIJKE GROENTE UIT EIGEN TUIN

Door Leon Colbers

Wat doe je als je de pensioengerechtigde leeftijd bereikt? Je kunt lekker luieren of achter de geraniums gaan zitten, maar dat was voor Gerrit duidelijk geen optie. Hij koos voor een andere vorm om met planten bezig te zijn en ze niet ...een volkstuin en wel midden in onze eigen wijken.

Verscholen tussen het groen van Brabantpark en Heusdenhout liggen twee complexen van de Vereniging de Bredase Amateur Tuinder. Een oase van rust zoals dat op nog negen andere plekken in de stad te vinden is. Op Aardenhoek 2 tuiniert Gerrit sinds zijn pensionering op zijn eigen 156 vierkante meter. Dat gaat erg goed, want er groeien heel wat groentes.

Gerrit: 'Het één lukt beter dan het ander, maar over het algemeen haal ik er behoorlijk wat uit. Aalbessen, courgettes, prei, aardappelen en als het één klaar is, is het weer tijd voor het volgende. Zo heb ik de aardbeien net omgewisseld voor winterprei. Uiteraard moet ik wel goed onthouden wat ik waar neerzet. Een aardappel moet je bijvoorbeeld niet twee jaar op dezelfde plek zetten, dan krijg je er ziektes in. De tomaten doen het dit jaar helaas een stuk minder, daar is een schimmel ingekomen en die zit nu al in de steel. Die moet ik weg doen, want dat gaat niks meer worden. Ook dat gebeurt in een volkstuin helaas.'

Gerrit heeft zijn tuin keurig ingedeeld en dat zorgt er mede voor dat hij behoorlijk wat kan oogsten. Het levert vooral in de zomermaanden flinke pieken in de aanvoer van groentes in huize Oonincx op. 'Als er zo'n berg groentes komt, dan verwerken we het, hetzij door het in te maken of in te vriezen en uiteraard ook door het te verdelen onder familie, vrienden en burens. Zo krijgt het allemaal een bestemming.' Gerrit lijkt een ervaren tuinder te zijn, toch valt dat mee.

Toen hij in augustus 2017 met pensioen ging, heeft hij zich ingeschreven voor een tuin, in maart 2018 had hij al zijn tuin. Hij is dus nu pas drie jaar bezig. 'Vroeger hadden we wel altijd een grote tuin, dus ik had wel wat ervaring, maar met moestuinieren ben ik dus pas na mijn pensioen echt begonnen. Daarvoor had ik de tijd niet.'

'Ik geniet erg van mijn tuin en ben er vaak wel een volle werkweek mee bezig, ik kom meestal drie keer op een dag. Dan kijk ik of alles goed gaat, ook met de andere tuinen. Ik ben namelijk ook gevraagd om tuinleider te worden. Dat doe ik met veel plezier. Een praatje maken met de mensen, controleren of alles overal goed gaat, hier en daar wat helpen, de materialen zoals kruiwagens controleren, mensen ook wijzen op fouten. Want het gaat echt niet overal goed.'

'Ik geniet erg van mijn tuin en ben er vaak wel een volle werkweek mee bezig, ik kom meestal drie keer op een dag. Dan kijk ik of alles goed gaat, ook met de andere tuinen.'

We besluiten een rondje te maken over het complex, want naast Gerrit hebben er nog 40 anderen een tuin hier. Gerrit kent er eigenlijk iedereen, hij geniet van de babbeltjes met de aanwezige collega-tuinders en laat me zien waar het fout gaat. 'Sommigen hebben gewoon geen zin meer en verwaarlozen hun tuin, anderen zijn op leeftijd en kunnen het wat minder goed aan. Als dat aan de hand is neem ik contact op en kijken we hoe we het kunnen oplossen. Het is namelijk niet handig als iemand zijn tuin compleet laat overwoekeren door onkruid, daar heeft iedereen last van.'

Hoewel op deze woensdagochtend hoofdzakelijk senioren op het complex te vinden zijn, loopt het type tuinders heel erg uiteen. Van dertigers tot tachtigers, iedereen is op zijn of haar manier met de tuin bezig. Dat zie je terug. De één heeft duidelijk wat meer met fruit, de ander met bloemen en weer anderen hebben alleen een wild aardappelveld. En waar de één alles open heeft, heeft de ander een heel eigen besloten hofje gecreëerd om te kunnen ontsnappen aan de waan van alle dag.

Als we de ronde bijna gedaan hebben komt Gerrit Maya tegen. Een kwieke dame van 82 die er een prachtige bloementuin heeft ingericht. Ze maken een korte babbel en gaan dan beiden weer door. Dan komen we aan het eind van de ronde. 'Dit is ons gezamenlijke huisje', zegt Gerrit. 'Hier slaan we de gezamenlijke materialen op en kunnen mensen bijvoorbeeld kruiwagens lenen. Zo hoeft je niet alles zelf aan te schaffen en te onderhouden.' En zo doen ze veel samen en helpen ze elkaar met tips.

Dat een volkstuin meer is dan een tuin alleen blijkt wel uit de gesprekjes die ik de mensen zie hebben met elkaar. Gerrit: 'Volgende week zaterdag organiseren we ook een werkdag met een afsluitende barbecue. Zo kunnen we op een gezellige manier samenzijn, dat zorgt voor een band die zo nodig is.'

Nu de ronde gedaan is, komen we weer bij Gerrit's tuin, tijd voor een foto! Hij gaat bij zijn huisje staan, 'Kijk zegt hij, deze klok die kunnen veel mensen waarderen. Dus maak de foto hier maar!' Dat kan ik me helemaal voorstellen, tussen al die bomen, heerlijk in de aarde wroetend snap ik helemaal dat mensen de tijd simpelweg vergeten. Gerrit's klok is dan een mooi referentiepunt. Ik verlaat het terrein weer en ga via het olifantenpaadje weer terug naar Brabantpark.

Info:

Ook zelf aan de slag met een volkstuin? De interesse is groot, maar toch komt er zo nu en dan een plekje vrij. Voor meer informatie kun je kijken op <http://www.bredaseamateurtuinder.nl>

CHINEES SPECIALITEITEN RESTAURANT

palace
皇宮酒樓

TILBURGSEWEG 222
4817 BJ BREDA

WIJ ZIJN WEER GEOPEND VANAF 5 JUNI 2021

WWW.PALACEBREDANL
076-5878897
RUIME (GRATIS) PARKEERGELEGENHEID

VAN INGEVING NAAR DEURMAT

▲ Leon Colbers & Brenda Roels.

Hier ligt ie weer, de wijkkrant Brabantpark en Heusdenhout Nieuws. Vier keer per jaar valt het bij u op de deurmat en kunt u zich weer laven aan al het nieuws en ontwikkelingen uit uw eigen wijk.

Maar het blad komt natuurlijk niet vanzelf in uw brievenbus terecht. Daar gaat heel wat aan vooraf. Vele wijkbewoners dragen, allemaal geheel vrijwillig, hun steentje bij aan de totstandkoming van het blad. We nemen u graag mee in het proces van ingeving naar deurmat.

Redactie

Alles begint met een ingeving, idee, of suggestie. Regelmatig komt de redactie bij elkaar om ideeën uit te wisselen. Op dit moment bestaat de redactie uit twee personen, Leon en Brenda. Als hoofdredacteur en contactpersoon van het blad, heeft Leon vaak al een en ander aangereikt gekregen van mensen/organisaties uit de buurt.

Samen brainstormen we over mogelijke onderwerpen en verdelen we de taken. Waar nodig vragen we onze fotografe Els om een passende foto te maken voor bij een artikel.

Brenda: Ik vind dit een hele leuke manier om betrokken te zijn bij de wijk waarin ik woon. Je ontmoet bijzondere mensen, komt op allerlei verschillende plekken, hoort

prachtige verhalen en bent op een positieve manier bezig met wat er speelt in je eigen leefomgeving. Schrijven heb ik altijd leuk gevonden. Als meisje schreef ik graag verhalen en ook in mijn werk mag ik graag stukjes schrijven. Onze vergaderingen verlopen altijd gezellig, gemoedelijk en doelgericht, want aan langdradige vergaderingen hebben we allebei een hekel.

‘Je ontmoet bijzondere mensen, komt op allerlei verschillende plekken, hoort prachtige verhalen en bent op een positieve manier bezig met wat er speelt in je eigen leefomgeving.’

Brenda Roels

Leon: Toen er in onze achtertuin in de Kwekerijstraat een biomassacentrale gepland werd, kwam ik erachter dat er eigenlijk geen medium was om met de wijk te communiceren. Vandaar de ingeving om in 2013 met Brabantpark Nieuws te starten. Daar kwam later Heusdenhout bij waar al veel langer een blad bestond. Vanuit mijn professie vind ik het superleuk om echt iets goeds neer te zetten voor onze wijken. Het is prachtig om te zien hoe iedereen zich belangeloos inzet en om al die inzet als hoofdredacteur aan elkaar te smeden. In de ruim acht jaar dat ik dit nu doe ben ik heel wat meer te weten gekomen over de wijk waar ik al 25 jaar woon. Met 15.000 inwoners is het gewoon een onuitputtelijke bron van prachtige verhalen.

Als artikelen geschreven zijn worden ze vaak gecorrigeerd door een tweetal correctoren Anthony en Saskia. Zij helpen om de fouten eruit te halen die je als schrijver op een gegeven moment niet meer ziet.

▲ Het geheime recept voor een creatief proces is een rustige werkomgeving, goede muziek en lekkere koffie.

Opmaak en drukken

Alle verhalen, foto's en advertenties die worden aangeleverd, worden gebundeld en op een professionele manier geordend. Dat is de taak van Marcus, die dat in nauw overleg met Leon doet.

Marcus: "Een goed wijkblad opzetten is veel ingewikkelder dan voor een professionele opdrachtgever een magazine uitwerken. Toch is dat laatste het niveau wat ik nastreef: een goed professioneel blad voor de wijk. Ik vind het een mooie taak om met de gegeven beelden en teksten aan de slag te gaan en de informatie op zo'n manier te presenteren dat het aanzet tot lezen. Vanuit een professionele blik kijken hoe een beeld een tekst kan ondersteunen en hoe ik alles in balans kan brengen zodat je het blad in één keer uit kunt lezen. Daarnaast is het een mooie aanvulling op mijn dagelijkse werk voor grote commerciële bedrijven om ook iets te kunnen doen voor een lokaal initiatief als dit".

Verspreiding en bezorging

Leen: "Meer dan 23 jaar geleden ben ik begonnen met de distributie van Heusdenhout Nieuws. Vanuit de wijkraad werd het wijkblad opgericht en ik heb me toen aangemeld om de hele bezorging te regelen. Ik ben naar het stadskantoor gegaan om aantallen per straat uit te zoeken en van daaruit heb ik lijsten opgesteld. De bezorgers die zich aangemeld hadden kregen zo allemaal een stuk van de wijk. Een aantal jaren terug ben ik dat ook voor Brabantpark gaan doen, nadat Sonny me erop attendeerde.

'Ik vind dit erg leuk om te doen, het contact met de mensen, het bijhouden van wijzigingen in straten en aantallen huizen, dat controleer ik allemaal.'

Leen de Bruijn

BLOEM
Kinderopvang

Duurzaam & biologisch

**Kinderdagverblijf
BSO
Peutertuin/VVE**

UW KIND AANMELDEN?
NEEM DAN CONTACT OP VOOR EEN
VRIJBIJVENDE KENNISMAKING!

📞 076 - 515 69 00
www.bloembreda.nl

Bloem Kinderopvang **Breda Noord** Cornelis Florisstraat 25, **Breda Oost** Epelenberg 4

Daardoor staat mijn hal nu helemaal vol als er weer een nieuw blad uit komt. Hele lijsten, tel ik uit per bezorger, als dat klaarstaat komen ze hun stapel halen. Dus dan heb ik zestien mensen over de vloer. Ik vind dit erg leuk om te doen, het contact met de mensen, het bijhouden van wijzigingen in straten en aantallen huizen, dat controleer ik allemaal. En als je aan het bezorgen bent kom je ook in contact met mensen. Mensen reageren positief, het krantje is weer schitterend, dan ben ik trots. Reservebezorgers zijn wel hard nodig. Het lukt tot nu toe redelijk, maar hulp kunnen we wel gebruiken”.

Als Leen alles uitgeteld heeft dan gaan onze bezorgers op pad. Eén van deze vrijwilligers is Anny van Bijsterveldt. Ze woont sinds 2004 in Brabantpark. Het is een heerlijke wijk om in te wonen, vindt ze. De diversiteit van mensen, de vele kinderen, ze wil hier graag iets voor betekenen. Jarelang was ze actief voor de wijkraad in Brabantpark, die in 2019 ophield te bestaan. In het verspreiden van het wijkblad heeft ze een mooie invulling gevonden om iets voor de wijk te kunnen betekenen. Samen met haar man Peter gaat ze een paar keer per jaar op pad met haar gevulde tassen. Lopend of met de fiets brengen ze het blad bij de mensen thuis. “Het kost maar een paar uurtjes, die je zelf over verschillende dagen kunt verdelen”, vertelt Anny, “en het is heerlijk om te doen”.

Onze financiers

Ondanks alle inzet van de vrijwilligers, kan het blad niet bestaan zonder financiële middelen. De kosten die we maken om het blad te laten drukken in een oplage van 8000 stuks zijn niet gering. Gelukkig kunnen we steeds meer rekenen op een trouwe groep adverteerders. Ook het ondernemersplatform LINK700, waarin ondernemers uit Brabantpark en Heusdenhout zich hebben verenigd, draagt financieel bij aan het bestaan van het blad. En dan zijn er nog de incidentele of structurele giften van onze lezers. Door al deze hulp kunnen we Brabantpark en Heusdenhout Nieuws iedere keer weer bij u op de koffietafel krijgen en daar hopen we nog lang mee door te gaan.

▲ Leen de Bruijn met een nieuwe lichte wijkbladen.

Onze toekomst

Hoewel er veel mensen betrokken zijn is er wel nog hulp nodig. Te beginnen met onze Leen, die gaat met zijn 77 lentes uiteraard stug door, maar maakt zich toch zorgen over hoe het moet als hij het niet meer kan. Leen zou het fijn vinden als er iemand zou weten hoe alles werkt. "Als me iets overkomt dan is het fijn om een ondersteuning te hebben. Het is niet moeilijk, maar je moet het wel even weten". Vandaar de oproep, wie zou Leen kunnen ondersteunen?

Naast Leen zijn we als redactie ook op zoek naar een redacteur die plezier heeft in schrijven. Brenda en Leon houden van aanpakken en we krijgen zeker al hulp van mensen zoals Wim en Frans, maar weer een derde persoon zou na het wegvallen van Ton prettig zijn.

- ▲ Weer iemand blij gemaakt met een nieuwe editie van het wijkblad.

Tot slot...

Per 2022 zoeken we een hoofdredacteur, want als alles volgens plan verloopt emigreert Leon namelijk per februari 2022 naar Italië. Hij gaat daar nabij de stad Spoleto in Umbrië samen met zijn man een agriturismo opzetten. Met een goede internetverbinding kan hij zijn bedrijf Forcez BV van daaruit prima runnen, maar het hoofdredacteurschap van het wijkblad wordt een beetje vreemd als hij eenmaal gesetteld is. De eerste periode wil hij dat best wel doen, maar het zou praktischer zijn als hij iemand in kan werken en het stokje over kan dragen.

Wilt u ons helpen?

Laat het dan weten via info@breda-oost.nl

Cafeteria van Leeuwen

Voor vers gesneden friet en kwaliteit snacks

Erasmusplein 7
4834 AD Breda
Tel 076 888 2916
www.cafetariavanleeuwen.nl

Stress op je werk? Moeite met ontspannen?
Op zoek naar de juiste balans tussen werk en privé?

IntensPsychologie biedt professionele begeleiding bij werk gerelateerde klachten.

intens psychologie

Heusdenhoutsestraat 16A, 4817 WC Breda
www.intenspsychologie.nl

balans in werk en welzijn

FEESTJE!?

Bij "De Druiventros" zit je goed.

U Reserveert tijdig uw dranken, etc. komt het halen of wij brengen het. rekent af wat verbruikt is.

Wij hebben een totaal pakket:
Bier (krat/fust), frisdrank, wijn en sterke drank

123.FEESTJE.NL
UW FEESTJE ONZE ZORGEN!

WWW.DRUIVENTROS.COM

De Druiventros-123feestje Hoogeind 6 4817 EM Breda 076-5210026
www.druiventros.com Info@druiventros.com www.123feestje.nl Info@123feestje.nl

20 JAAR PMC HEUSDENHOUT

20 jaar geleden werd aan de Wilderen PMC Heusdenhout geopend. Ooit begonnen als fysiotherapiepraktijk is het inmiddels veel meer dan dat. Zeker met het vorig jaar geopende gezondheidscentrum, BredaPT

én een aula is het als gezondheidscomplex méér dan compleet te noemen. In deze special stellen we alle vijftien disciplines voor.

Fysiotherapie Heusdenhout

Bij Fysiotherapie Heusdenhout staat gezondheid en bewegen centraal. Ons team bestaat uit meer dan 18 fysiotherapeuten, ieder met eigen specialisaties en behandelmethodes. Hierdoor wordt u altijd geholpen door een fysiotherapeut die gespecialiseerd is in het behandelen van uw klacht.

Naast het behandelen van problemen zoals pijn of een verminderde beweeglijkheid van de rug of één van de gewrichten, behandelen wij ook mensen met neurologische aandoeningen, hart- en long problematiek en mensen met een hoge biologische leeftijd met een complexe zorgvraag.

T: 076 5873300

W: www.fysiotherapieheusdenhout.nl

Ergotherapie Breda

Veel dingen gaan automatisch, zonder erbij na te denken. Totdat u door ziekte of ouderdom ineens ervaart hoe lastig al die vanzelfsprekende bezigheden kunnen zijn. Ineens gaan activiteiten niet meer vanzelf of helemaal niet meer. Het kan bijvoorbeeld gaan om problemen bij zelfverzorging, uitvoeren van huishoudelijk werk, zelfstandig verplaatsen, hobby's of werk. Een ergotherapeut zoekt samen met u naar oplossingen voor praktische problemen bij alledaagse handelingen.

Uw ergotherapeut van Ergotherapie Breda denkt hierin graag met u mee.

T: 076 5430266

W: <https://ergotherapiebreda.nl>

Psychosomatisch fysiotherapie

U bent van harte welkom bij Psychosomatiek Breda als u last heeft van stress gerelateerde klachten, chronische pijnklachten, onverklaarbare lichamelijke klachten, vermoeidheidsklachten, angst- of depressieve klachten.

Wij, Patricia Killestein en Maranna Vanderfeesten, gaan samen met u kijken hoe u weer de regie krijgt op uw leven en hoe u weer zo vitaal, energiek en ontspannen mogelijk in het leven staat. Dit doen we door een algehele benadering, waarbij we zowel met lichaamsgerichte therapie als diverse cognitieve therapievormen werken.

T: 06 12748464
W: www.psychosomatiek-breda.nl

Logopedie

Logopediepraktijk Snoeren & De Kruif is sinds 2001 gevestigd in PMC Heusdenhout. Daarnaast hebben we een locatie in GHC Kapelhof. Ons team bestaat uit 7 enthousiaste logopedisten. U kunt bij ons terecht voor problemen met het spreken (uitspraak, dysartrie, spreken voor groepen), taal (TOS, afasie), adem en stem, chronisch hoesten, stotteren, dyslexie en slikproblemen.

We werken hierbij graag samen met de andere disciplines voor een optimale zorg voor onze cliënten! Kijk op onze website voor het gratis en vrijblijvende inloopsprekuren.

T: 076 3030312
W: www.logopediesnoerenendekruif.nl

Thebe

Allereerst een felicitatie vanuit Thebe voor het 20-jarig bestaan van het PMC!
Hart voor zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen, dat is waar wij als Thebe Wijkverpleging, team Breda Brabantpark-Heusdenhout, voor staan. Dit realiseren wij door ons in te zetten voor álle cliënten in onze wijk, door middel van de juiste zorg op maat en daarbij het stimuleren van en werken naar zelfstandigheid. Maar ook door preventieve adviserende huisbezoeken af te leggen en goede contacten te onderhouden met huisartsen en andere disciplines (zoals het PMC) in de wijk. Samen voor goede zorg!

T: 088 1176701

Dietiek

Bravo PMC Heusdenhout!
Wat een mooie prestatie om na 20 jaar nog steeds een groeiend centrum te zijn waarin de cliënt centraal staat en de disciplines elkaar opzoeken om kennis te bundelen in een zo optimaal mogelijk behandelplan. Met veel plezier geef ook ik mijn bijdrage hieraan als diëtist. In mij praktijk komen naast voeding alle andere BRAVO-elementen aan bod. Het gaat immers om het vinden van de juiste balans.

Welkom bij Diëtheek Breda Zuid e.o.

T: 0630755979

W: <https://www.dietheek.nl/breda-zuid>

Podopstraaltherapie en podoloog

Voetafwijkingen maar ook houdingsproblemen die mede veroorzaakt worden door voetproblemen vormen de basis voor de paramedische hulp die ik kan geven. Vaak voorkomende problemen zoals hallux valgus, hamertenen, doorgesakte voorvoeten, maar ook oververmoeide voeten of voetproblemen die het gevolg kunnen zijn van een algemene ziekte, zijn de moeite van het onderzoeken waard. Bij problemen met lopen, wandelen of sporten met pijn in uw voeten, rug of nek kan PP-therapie of podologie behulpzaam zijn.

T: 0765420524

W: <https://opgoedevoeten.nl>

Burgt Osteopathie

Hallo, ik ben Niels van der Burgt, de osteopaat achter Burgt Osteopathie en werkzaam bij gezondheidscentrum Heusdenhout. In de 6 jaar durende studie voor osteopathie heb ik mijn anatomische en fysiologische kennis van het lichaam vergroot. Dit, naast 10 jaar ervaring als fysiotherapeut, zorgt ervoor dat ik de samenhang van systemen in het lichaam meer begrijp en kan onderzoeken. Hiermee kan ik gespecialiseerder op zoek gaan naar de oorzaak van klachten en deze gericht behandelen.

T: 0638129756

W: www.burgtosteopathie.nl

Het huisartsenteam Heusdenhout

In 1993 namen wij de huisartsenpraktijk over aan de Heusdenhoutseweg: we werkten vanuit huis met een assistente. In de loop van de jaren is ons team uitgebreid met een POH-S, een POH-GGZ, een Specialist Ouderenzorg en een vrouwelijke collega. Sinds 10 jaar zijn we aangesloten bij Het Huisartsenteam. We groeiden zo letterlijk uit ons huis. Vorig jaar is de praktijk verhuisd naar het Gezondheidscentrum Heusdenhout, waar we in een ruim opgezette praktijk onze persoonsgerichte zorg voortzetten en samenwerken met de daar gevestigde disciplines.

T: 076 5876848

W: <https://heusdenhout.hethuisartsenteam.nl>

Buchrnhornen

Buchrnhornen is al decennia een begrip als het gaat om voet- en bewegingsoplossingen. In alles wat we doen staat het individu centraal. Ieder lichaam is anders en iedereen heeft andere wensen en behoeften. Vanuit dit vertrekpunt bieden we ondersteuning aan iedereen die vragen en/of klachten heeft rondom voeten, lopen en bewegen. Zo kan je bij ons terecht voor (Semi-)lorthopedische schoenen, orthopedische voorzieningen aan (confectie-)schoenen, steunzolen, therapeutische elastische kousen, podotherapie, pedicure en orthopedische instrumenten. Hopelijk tot snel!

T: 076 5223355

W: <https://www.buchrnhornen.nl>

Neurorevalidatie

Binnen Gezondheidscentrum Heusdenhout is een ruimte speciaal ingericht voor het behandelen van mensen met neurologische aandoeningen zoals een dwarslaesie, herseninfarct, Parkinson of MS. Deze neurorevalidatieruimte bevindt zich in de gerenoveerde gymzaal van het voormalige schoolgebouw. De ruimte is ingericht met unieke en innovatieve apparatuur. Alle toestellen zijn rolstoel toegankelijk en er is een tilsysteem om veilig te kunnen lopen en om transfers te maken. Het is de plaats in Breda om verder te revalideren!

T: 076 5873300

W: www.fysiotherapieheusdenhout.nl

ONE Psychotherapie en Coaching

ONE Psychotherapie en Coaching

Wij, Quincy en Maartje van Dieren, werken vanuit onze vrijgevestigde tweemans praktijk in het Gezondheidscentrum Heusdenhout. Onze praktijk staat open voor zowel behandelgesprekken in de basis- als de gespecialiseerde GGz, alsook coachingsgesprekken.

Wij behandelen alleen volwassenen (18+).

We werken vooral met EMDR, schematherapie en cognitieve gedragstherapie (CGT). Voor meer informatie, neem een kijkje op onze website.

T: 06 15415871

W: www.onepsy.nl

Kinderfysiotherapie

Wij zijn vier geregistreerde kinderfysiotherapeuten, zowel in het BIGregister als in het Kwaliteitsregister Fysiotherapie NL.

Drie van ons zijn ook sensorisch informatieverwerkingstherapeut. We zijn ook gespecialiseerd in plas- en ontlastingsproblemen. En gespecialiseerd in Kinderen met somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten (SOLK).

We behandelen kinderen van 0 tot 18 jaar. De behandeling kan zowel in de praktijk als aan huis. Zo nodig doen we observaties op school of elders. We geven begeleiding van het kind en van het systeem eromheen.

T: 076 5873300
W: www.fysiotherapieheusdenhout.nl

BredaPT; Sports & Performance Centre

Let's get personal.

Bij BredaPT hebben wij kwaliteit van bewegen en begeleiden hoog in het vaandel staan. Al onze (personal) trainers zijn dan ook (gespecialiseerd) fysiotherapeut en hebben een ruime ervaring met het begeleiden van cliënten/sporters.

Bij BredaPT kan je terecht voor Personal Training (1 op 1 begeleiding), Personal Group Training (2-6 personen), Strength and Conditioning (groepslessen met maximaal 8 personen), EGYM (meest geavanceerde trainingscirkel) en Pre & Postnatale Fitness.

T: 076 5873300
W: www.bredapt.nl

Aula

Het is mogelijk om de aula in Gezondheidscentrum Heusdenhout te huren voor wijk- of gezondheid gerelateerde bijeenkomsten. De ruimte is voorzien van een scherm, stromend water, een koffie- en thee machine en airconditioning. Er is plaats voor 15 tot 20 deelnemers.

Wilt u een wijk- of gezondheid gerelateerde bijeenkomst organiseren bel dan naar 076-5873300 en vraag naar Frans, Sander of Bas.

BREDA PT
SPORTS & PERFORMANCE CENTRE
LET'S GET PERSONAL

BOEK JE GRATIS PROEFLESSEN OP BREDAPT.NL
GA DE UITDAGING AAN!

BREDAPT TRAININGEN:

PERSONAL TRAINING	OUTDOOR FITNESS
PERSONAL GROUP TRAINING (2-6 PERS)	PRE-HAB & RE-HAB PT
STRENGTH & CONDITIONING	PRE & POSTNATALE FITNESS
E - GYM	

DRAAIBOOM 119 / 4817 WP, BREDA / BREDAPT.NL / 076-5873300

KORT NIEUWS

Kindertuinen de Molenleij

Door de coronamaatregelen in de basisscholen was het dit jaar lastig om kinderen te vinden voor de moestuintjes. Er zijn 11 kindertuinen in gebruik. Inmiddels is het moestuinseizoen al ver gevorderd.

In juni hebben wij meegedaan met het project "ontdek je talent" van de Gemeente Breda. Kinderen die interesse hadden, mochten 6 weken lang 'snuffelen' aan de kindertuinen. Samen met 'onze eigen kinderen' hebben we leuke activiteiten georganiseerd zoals schilderen, salade maken, een rondleiding van onze imker en ook nog pannenkoeken gebakken. Verder kwamen ook nog werken in je tuintje, onkruid wieden en hoe zaai je spercieboontjes en andijvie, aan bod. Vóór de vakantie hebben we tuinkers, radijs, rucola, raapsteel en sla geoogst.

Wethouder Paul de Beer heeft ons een bezoek gebracht op 21 juli. Wij gaan nog horen wat hij in de toekomst voor ons kan betekenen. Na de zomervakantie, op 7 september, komen de kinderen weer naar hun tuintje. Ze zijn steeds weer verbaasd en verwonderd hoe hard alles is gegroeid en veranderd.

Dit jaar gaan we, op zondag 26 september, van 14.00u tot 16.00u deelnemen aan de BURENDAG van het Oranjefonds, thema OOGSTFEEST. Iedereen is van harte uitgenodigd. Activiteiten zijn o.a. pompoenverkoop, een rondleiding, pizza bakken, een insectenhotel maken enz.

We kunnen nog steeds nieuwe vrijwilligers gebruiken. Iets voor u misschien? Geef u op tijdens de Burendag. Voor meer informatie, bezoek onze website:

www.kindertuinendemolenleij.nl

Tot ziens op de kindertuinen, Weilustlaan Breda
De vrijwilligers van de kindertuinen De Molenleij

Natuur

Het weer is een veel besproken onderwerp. Als je ergens komt, begint men vaak als eerste over het weer. Voor de één is het 's zomers te warm, voor een ander is het 's winters te koud. Voor de één is het weer te droog en voor een ander is het te nat. Het weer houdt iedereen bezig. Op z'n minst opmerkelijk. Waarom? Omdat we het weer niet kunnen beïnvloeden. We denken overal grip op te hebben. Wij hebben de natuur op een negatieve manier beïnvloed, waarvan wij de hevige gevolgen nu ervaren. In de afgelopen jaren is de reactie van de natuur meer zichtbaar. In de zomerdagen hebben wij het heftige gezicht van de natuur gezien in Limburg, een situatie die wij nog niet hadden kunnen bedenken. Met satellieten en allerlei ICT-technieken kunnen we een heleboel meten en dus denken we dat we alles kunnen voorspellen. Echter, een weeralarm is vaak niet betrouwbaar. Zelfs een buienradar niet.

In de Bijbelse traditie is het te lezen dat God deze aarde geschapen heeft en dat wij de plicht hebben om deze aarde te beschermen. Wie zijn we als mens bij de Schepper? We willen niet afhankelijk zijn van God. Misschien wordt er daarom zo vaak gemopperd op het weer. Wij willen alles zelf regelen zonder onze Schepper. In de loop van de jaren hebben wij de natuur laten zien dat wij de slimste en sterkste van de schepping zijn. Maar telkens opnieuw probeert de natuur ons eraan te herinneren dat wij een deel van de natuur zijn, gelijk aan elkander. Het is een waarschuwing voor ons allemaal aan onze plicht die we tegenover onze natuur hebben.

Ik denk dat wij dankbaar mogen zijn dat wij in de natuur Gods liefde mogen ervaren. Geniet van de natuur en de lessen die je krijgt van de natuur. De lessen kunnen je leven verrijken.

Pastoor Richard Lobo SVD
Heilige Augustinusparochie

Berichtje Zonnebloem

Op woensdag 28 juli heeft de Zonnebloem, afdeling Heusdenhout/Brabantpark sinds lange tijd weer een activiteit mogen organiseren met onze vrijwilligers vóór onze deelnemers.

Met totaal 27 deelnemers en 6 vrijwilligers hebben we in wijkcentrum De Poelewei, Brabantpark genoten van een heerlijke ochtend/middag.

Aan grote tafels hebben we heerlijk geluncht, er waren diverse verse broodjes met veel keuze aan beleg zoals makreelsalade, jam, kaas, vleessalade, worst en hagelslag. Ook het krentenbrood was voor veel deelnemers een welkome lekkernij.

We hebben gezellig met elkaar kunnen kletsen, er werden herinneringen opgehaald, gelachen en er werden zelfs nieuwe vriendschappen gesloten en telefoonnummers uitgewisseld! Na de lunch hebben we een quiz gespeeld en nog lekker nagenoten van de dag.

De volgende activiteiten staan gepland op woensdag 15 september, 10 november en 15 december. We hopen dan weer veel deelnemers te mogen ontvangen en een leuke middag te beleven met elkaar. Wij kijken er nu alweer naar uit!

Mocht je interesse hebben om je als deelnemer of vrijwilliger aan te melden, dan kun je gebruik maken van het aanmeldformulier op de website; www.zonnebloem.nl/breda-oost

JOUW ORTHODONTIST IN BREDA

- De nieuwste en modernste orthopraktijk van Breda
- Iedere patiënt telt, geen massa behandelingen
- Ook voor de onzichtbare beugel, de invisalign
- Bellen of mailen is meteen een afspraak
- Zes afzonderlijke behandelkamers
- Overdekte fietsenstalling
- Persoonlijk advies
- Gratis parkeren

botte
orthodontist

P. OTTE, ORTHODONTIST
SINT IGNATIUSSTRAAT 291
4817 KK BREDA

076-514 99 33
RECEPTIE@ORTHODONTISTBREDANL
WWW.ORTHODONTISTBREDANL

Flore
praktijk voor verloskunde

Persoonlijk, betrokken en vele jaren ervaring
óók in anticonceptie zorg!

Maartje Huver
Verloskundige

Altijd bereikbaar op
06 - 5100 7769
www.floreverloskunde.nl

P
M **C**
HEUSDENHOUT

WILDEREN 2 ■ 4817 VG, BREDA ■ 076 - 587 33 00 ■ WWW.PMC-HEUSDENHOUT.NL

FYSIOTHERAPIE ■ KINDER & PSYCHOSOMATISCH FYSIOTHERAPIE ■ LOGOPEDIE ■ ERGOTHERAPIE ■ DIËTETIEK ■ PODOPOSTURAAL ■ OSTEOPATHIE

COLOFON

Brabantpark & Heusdenhout Nieuws is een uitgave van Stichting Wijkactiviteiten Breda-Oost en wordt vier keer per jaar gratis huis-aan-huis verspreid in de wijken Brabantpark en Heusdenhout.

Oplage:
8.000 exemplaren

Hoofdredactie:
Leon Colbers

Redactie:
Leon Colbers, Brenda Roels, redigeerwerk Anthony Oonincx, Saskia van der Weide, fotografie Els van Genugten en bijdragen van Wim Joosen en Frans Gooskens

Bezorging
Leen de Bruijn en vele vrijwilligers.

Vormgeving:
Forcez B.V.
Leon Colbers & Marcus Braun
www.forcez.nl

Redactie en Advertentieverkoop:
Stichting Wijkactiviteiten Breda-Oost
Kwekerijstraat 7
4817 MT Breda
Tel. 076 - 51 54 658 *(Bij voorkeur contact per mail)*
E-mail: info@breda-oost.nl
www.breda-oost.nl

De volgende deadline voor Brabantpark & Heusdenhout Nieuws is:
12 november

Het blad verschijnt drie weken na de deadline. De verspreidingsdata kunnen wel eens iets afwijken: het blad wordt geheel gemaakt en bezorgd door vrijwilligers. We hopen op uw begrip hiervoor. U kunt uw kopij aanleveren via info@breda-oost.nl.

Overname van (delen van) artikelen is mogelijk, na vooraf overleg met – en uitdrukkelijke toestemming van – de hoofdredacteur en met bronvermelding.

De inhoud van Brabantpark en Heusdenhout Nieuws is met zorg samengesteld. Desondanks zijn fouten of omissies mogelijk. Uitgever en redactie zijn niet aansprakelijk voor eventuele hieruit voortvloeiende schade.

doornbosfysio.nl

Rug- of nekpijn?
**WIJ HELPEN U
SNEL VAN UW
KLACHTEN AF**

Maak vandaag
nog een afspraak
via 076 5720057!

doornbos fysio
centrum van aandacht.

GLYNT®
SWISS FORMULA

Knip@Knap

BISSCHOPHOEVE 24
076-5810049
WWW.KNIPENKNAPBREDANL

Ma	12.00-18.00
Di	09.00-18.00
Wo	09.00-18.00
Do	09.00-18.00
Vr	09.00-18.00
Za	09.00-16.00

Winkelcentrum **HEUSDENHOUT**

Gemakkelijk & Compleet Winkelen

KnipKnap

Bewaxed

kwalaria

SLAGERIJ
HAARSELHORST

YOUR Hairstyle
by ME

Gall&Gall
SINDS 1884

**Gezellig, gemakkelijk én
volledig winkelen
doe je ook NU op
Winkelcentrum Heusdenhout**

